

A területen előforduló legjelentősebb jelölő élőhelytípusok a **pannon szikes sztyeppék** és **mo-csarak**, illetve a **síksági pannon löszgyepek**. A legtöbb szikes több ezer évvel ezelőtt létrejött ősi változat, de előfordulnak a folyószabályozás következtében kialakult másodlagos szikesek is. A szikesek

legfontosabb kezelési módja a legeltetés. Természetvédelmi és gazdasági szempontból egyaránt fontos, hogy azok jelentős részét minden évben járja legelő állat. Az alullegetetés éppúgy káros az élőhelytípus számára, mint a terület tartamos túllegeltetése. A löszgyepek humuszban gazdag talajon kialakuló zárt szárazgyepek. Termőhelyük nagy részét felszántották, az Alföld mezsgyéin, kunhalmain, földvárain és a szikes puszták hátsóbb részein fennmaradt maradványfoltok őrzik csupán az egykori kiterjedt löszgyepek emlékét. Ezen apró méretű foltokon a kezelés visszaszorulása, illetve emiatt a cserjésedés, az özön-növények terjedése a legfőbb veszélyeztető tényező. A területen mintegy 100 hektár kiterjedésű keményfás ligeterdő található, mely Csongrád megye tiszántúli lösztájainak legnagyobb összefüggő erdőtümbje.

A Natura 2000 fenntartási terv

Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozásakor kijelölésre kerültek az ország Natura 2000 területei. Kijelölésük és fenntartásuk célja a területen előforduló, közösségi jelentőségű élőhelyek és fajok kedvező természetvédelmi helyzetének megőrzése, helyreállítása.

Ezen cél elérésének egyik fontos eszköze az ún. Natura 2000 fenntartási tervek készítése, mely a Hódmezővásárhelyi Kék-tó természetmegőrzési terület esetében is elkészült és hozzáférhető. A fenntartási terv az adott Natura 2000 terület kezelésére vonatkozó javaslatokat tartalmaz, kötelező földhasználati szabályokat nem állapít meg.

Kiadja:

CSEMETE Természet- és Környezetvédelmi Egyesület

6720 Szeged, Arany János u. 1.

Telefon/fax: +36 (62) 424-392

E-mail: csemete@csemete.com

Honlap: www.csemete.com

Fotók:

Bojtos Ferenc

Deák József Áron

Grafika: Veres Hajnalka

A kiadvány

az *Európai Mezőgazdasági*

Vidékfejlesztési Alap

támogatásával valósult meg.

A Hódmezővásárhelyi Kék-tó

Natura 2000 terület

(területkód:HUKM20002)

Miért fontos a Natura 2000 hálózat?

A Natura 2000 hálózat egy olyan komplex ökológiai hálózat, melyet az Európai Unió hozott létre annak érdekében, hogy tagállamainak még megmaradt, eredeti élővilágát megőrizze.

2004-ben Magyarország Európai Unióhoz való csatlakozásának feltételeként beillesztette az uniós irányelveket a nemzeti jogrendbe.

A Natura 2000 hálózatnak számos előnye van, ilyen például az élőhelyek és fajok védelmének azonos alapokon nyugvó, a tagországok összefogásával történő megvalósítása, de talán a legfontosabb a gazdálkodók bevonása az aktív természetvédelmi tevékenységbe.

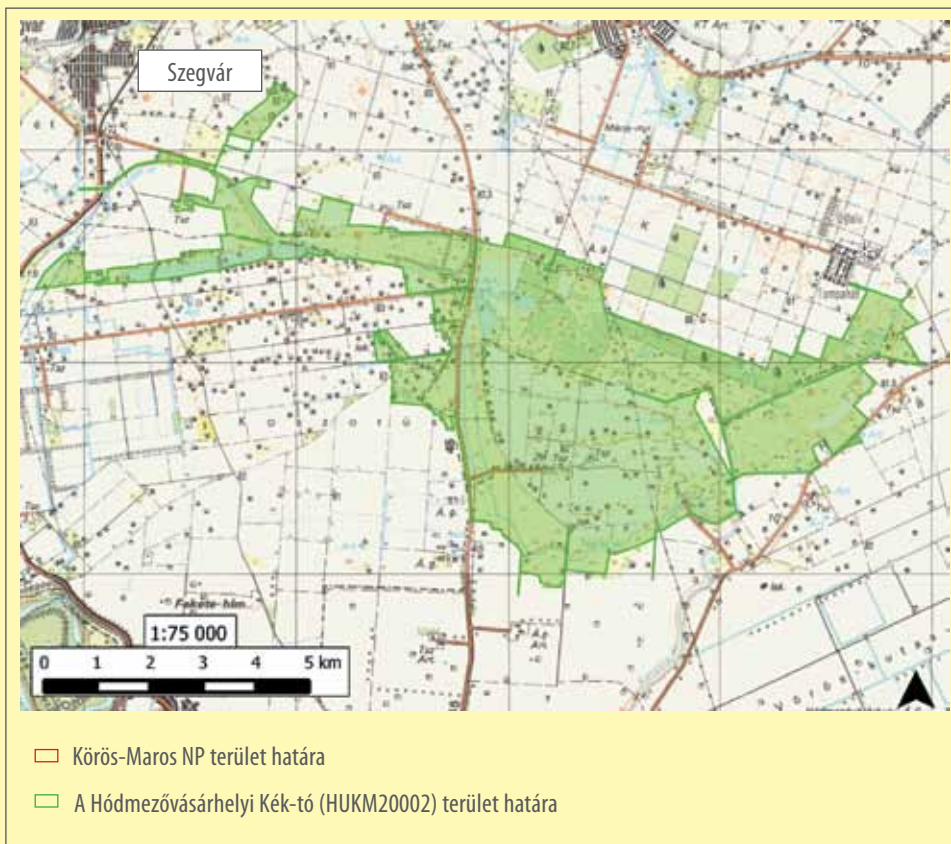
Lényeges, hogy a Natura 2000 hálózat az általános vélekedéssel ellentétben nem a tilalmak és korlátozások halmozását jelenti a gazdálkodók számára. A Natura 2000 területek hatékony megővése nem valósulhat meg a gazdálkodók ilyen irányú tevékenysége nélkül, ezért mindenképpen szükséges az együttműködés.

Fontos, hogy az érintettek megértsék azt, hogy ezek a területek mekkora értéket képviselnek, és ezáltal magukénak érezzék a felelősséget a területek és fajok megővésében. A biológiai sokféleség fennmaradása gyakran a hagyományos földhasználati módoknak, technológiáknak, ezek fenntartásának köszönhető. Natura 2000 területek kijelölése pedig ott történt, ahol a közösségi jelentőségű állat- és növényfajok, valamint ezek élőhelyei számára megfelelőek a körülmények, ami az ott jellemző földhasználati módok megfelelő voltáról tanúskodik.

A Hódmezővásárhelyi Kék-tó

A természetmegőrzési terület kiterjedése 3910 hektár. A Hódmezővásárhelyi Kék-tó a Csongrádi-sík kistáj legnagyobb területű összefüggő pusztája.

A táj alapmintázatát az ősmedrek, ősovzátonyok, ősszigetek, ős-folyóhátak elhelyezkedése határozza meg. E Natura 2000 terület egy nagy és egy kisebb tömbből áll. A kisebb tömb a terület északnyugati csücskétől elkülönülő szegvári Kántorgyep. A nagyobb – kelet-nyugati irányban 16 kilométer hosz-

A természetmegőrzési terület kijelölése a közösségi jelentőségű élőhelyek, növény- és állatfajok elterjedése alapján történt. A Natura 2000 területté történő kijelölés célja, hogy a területen gazdálkodókkal együttműködve biztosítsa ezeknek az élőhelyeknek és fajoknak a hosszú távú fennmaradását.

A terület egyik jelölő faja a **vöröshasú unka** (*Bombina orientalis*), szinte mindenhol előfordul, ahol számára alkalmas élő- és szaporodóhelyet talál. A nagyobb és kisebb kiterjedésű vizeket egyaránt használja, viszont fontos számára a mocsári- vagy réti növényzet jelenléte. A faj számára a legjelentősebb veszélyforrást a lecsapolások, folyószabályozások, vízrendezések, vizes területek szántóvá alakítása jelenti.